

Európa
a polgárokért

Európa a polgárokért

Hogyan vehetünk részt aktívan
Európa közös építésében?

Mozaik magyar koordinálású projektekről
2014

Europe for Citizens

A Compilation of Projects from Hungary
2014

ELŐSZÓ

Az Európai Unió Európa a polgárokért programjának célja, hogy segítse a polgárokat az Unió történelmének, működésének alaposabb megismerésében, az uniós szakpolitikák és döntéshozatali folyamatok megértésében, miközben aktív szerepvállalásra és demokratikus részvételre ösztönzi őket.

Magyarország az egyik legaktívabb ország a programban, és az elmúlt időszakban is nagyon sok érdekes magyar koordinálású projekt született. Fontosnak tartjuk, és a program nemzeti információs pontjaként hozzá is járulunk, hogy ezek a tevékenységek minél szélesebb körben ismertté váljanak – ennek egyik eszköze ez a kiadvány is.

Azt reméljük, hogy a bemutatott példák kézzelfoghatóvá teszik az Európa a polgárokért program céljait és lehetőségeit, a tapasztalatok megosztása pedig segíti akár a többi pályázót, akár az európai ügyek iránt érdeklődőket, miközben inspirációt ad az aktív részvételhez, az európaiság megéléséhez.

FOREWORD

The aim of the Europe for Citizens programme is to contribute to the citizens' understanding of the European Union, its work, history and diversity. The programme also aims to develop the citizens' comprehension of the EU policy-making processes while it encourages active democratic participation of citizens at EU level, as well.

Hungary is one of the most active states in the programme, and a lot of interesting Hungarian projects were implemented recently. As a Europe for Citizens Contact Point we consider it very important to take part in the dissemination of these activities.

We hope that the collected project examples make the aims and opportunities of the Europe for Citizens programme more understandable and concrete, besides, the shared experience can help the other applicants and those who are interested in European issues, too. Hopefully the articles also give inspiration for active participation and the understanding of European values.

EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉssel A VIDÉK JÖVŐJÉÉRT

Pályázó: *Nógrád Turizmusáért Egyesület*
Projekt címe: *5. évfordulós találkozó a családi gazdálkodások jegyében, az önellátó gazdálkodás újjáélesztéséért*
Projekt típusa: **testvérváros program**
Időpont: 2014

2014 júniusában öt ország 780 polgára vett részt Varsányban az **5. évfordulós találkozó a családi gazdaságok jegyében – az önellátó gazdálkodás újjáélesztéséért** címet viselő rendezvényen. A találkozó középpontjában a tapasztalatcsere állt, hiszen a résztvevők többsége már most is komoly gyakorlattal rendelkezik az önellátó gazdálkodás területén, ami vidéken különösen nagy jelentőséggel bír.

A program főszervezőjétől, egyben Varsány polgármesterétől, Pintérné Kanyó Judittól megtudhattuk, hogy milyen fontos egy kistélepülés vezetésében a civil tapasztalat: ő maga számtalan egyesület munkájában vett részt, mielőtt 2010-ben polgármesterré választották volna. Talán pont ez a civil aktivizmus és az elmúlt évek pályázati-szervezési tapasztalata volt a legfontosabb az ideai rendezvény sikerében. A Nógrád Turizmusáért Egyesület idén is aktívan

közreműködött a találkozó szervezésében, ami komoly előnyökkel járt: az egyesület ugyanis már az előző, 2007–2013-as időszakban is számos nyertes pályázatot bonyolított le az Európa a polgárokért programban. Az ideai volt a legnagyobb rendezvényük eddig, nem is csoda, hogy erre a legbüszkébbek.

A találkozó szervezése szokás szerint időben kezdődött – a települési **önkormányzat koordinálásában, öt civil szervezet részvételével**, hazai és külföldi testvértelepülési koordinátorok munkájával, valamint számtalan magánszeméllyel és több rendezvényszervezővel közösen alakult ki a program. A nagyszámú külföldi vendég fogadásában a falu példás összefogást mutatott: mivel Varsányban és környékén nincs elég szálláshely, ezért a helyi családok fogadták be a vendégeket. Ennek köszönhetően nem csak a rendezvények alatt, hanem otthon, baráti körben, vendégszerető légkörben sikerült még jobban megismerkedniük egymással a résztvevőknek. Korábban sokan tartózkodtak ezektől a nagy, közösségi programoktól, ezért is volt idén öröndetes fordulat, hogy a falu legtöbb lakója örömmel és önként vett részt a közös munkában.

A találkozó népszerűsítése, eredményeinek ismertetése ügyében több újszerű módszert is alkalmaztak: nagyon **jó kapcsolatokat építettek ki a megyei sajtóval**, aminek köszönhetően számos cikk és figyelemfelhívó anyag született, a környékbelieket pedig óriásplakáton hívták meg, hiszen a program az érdeklődők számára is nyitott volt.

A szakmai tartalmat elsősorban az **önellátó gazdálkodás és a vidéki gazdaságok megerősítése** jelentette, összhangban az EU2020 stratégiájának a családi gazdaságok támogatásáról szóló céljaival. Varsányban, mint sok más magyarországi településen a TSZ-ek megszűnése komoly gondokat okozott, nem csak azért, mert a munkaerő-piaci helyzet megváltozott, és sokan elvesztették az állásukat, hanem a mezőgazdasági termelés is jelentősen visszaesett. Ez a vidék gazdasági és demográfiai helyzetét alapvetően rendítette meg, így minden kezdeményezés, ami a **működő gazdaságok kiépítésére koncentrál és munkahelyeket teremt**, komoly javulást okozhat a környezet lakói számára.

Town twinning

EUROPEAN COOPERATION FOR A RURAL FUTURE

In June 2014, 780 citizens from five countries visited the event in Varsány called '5th anniversary meeting under the auspices of family farms – for the revival of self-sufficient farming'. The meeting focused on the exchange of experiences, since the majority of the participants had had considerable practice in the field of self-sufficient farming, which is of a particularly great significance in rural areas.

Judit Pintérné Kanyó, the main organiser of the programme, and at the same time the mayor of Varsány, told us how important civil experience was in the life of a small settlement. She personally had been involved in the work of a number of associations before she was elected mayor in 2010. Perhaps it was this active involvement in the civil society and the experiences gained in the field of grants and organisation during the past years that contributed most to the success of this year's event. The Association for the Tourism of Nógrád County was again actively involved in the organisation of the meeting this year, which had considerable benefits, as the Association had already implemented a number of winning projects within the 'Europe for Citizens' programme between 2007 and 2013. This year's event has been the largest so far – no wonder they're so proud of it.

The organisation of the meeting began in time as usual – coordinated by the local government, with the involvement of five

non-governmental organisations, in cooperation with Hungarian and foreign twin town coordinators, as well as innumerable private persons and event organisers, the programme was the result of a joint effort. The village demonstrated an exemplary collaboration in hosting such a large number of foreign guests. Due to the lack of sufficient accommodation in and around Varsány, local families hosted the guests. As a result, the participants got to know each other even better, not only during the events, but also at home, among friends, in a hospitable atmosphere. Formerly, many refrained from such large social programmes; that's exactly why this year it was a welcome change that most of the village's population happily joined the common work.

With regard to promoting the meeting and disseminating its results, a number of new methods were introduced: they built very good relations with the county press, as a result of which a number of articles and promotional materials were published, and those living in the neighbourhood were invited on billboards, as the programme was open to all visitors.

The professional content mainly focused on self-sufficient farming and the strengthening of rural farms, in harmony with the goals of the EU2020 strategy on supporting family farms. In Varsány, like in so many other places in Hungary, closing the agricultural cooperatives caused serious difficulties; not only

Varsányban ennek megfelelően már évek óta tudatos építkezés zajlik: a legfontosabb cél az, hogy újra minél több embernek legyen munkája, és életképes falugazdaság alakuljon ki. Elsősorban a helyi igények kielégítése élvez prioritást, de a felesleget természetesen örömmel adják el azoknak, akik támogatni tudják az ilyen kisközösségeket, valamint minőségi magyar termékekre vágnak. Varsány a környék adottságai miatt elsősorban a **gyümölcsstermesztést** akarja felfuttatni, így az idei rendezvény alatt is elsősorban a gyümölcsstermesztés és -feldolgozás állt a középpontban. Szerencsére van már követhető jó gyakorlat: hat-nyolc évvel ezelőtt pont Varsányban járt egy erdélyi csapat, akik az itt megindult közös gondolkodás eredményeként mára létrehozták a Székely Gyümölcs márkát, amit most a varsányiak szeretnének „hazahozni”, és a kinti gyakorlat mintájára megalkotni a Palóc Gyümölcs márkáját. Az idei találkozón meghatározták a célokat, és a külföldi résztvevők tapasztalatainak köszönhetően már az is pontosan látszik, hogy ezeket hogyan lehet majd megvalósítani.

A szakmai programokat is ennek jegyében, céltudatosan szervezték meg: több környékbeli, **helyi terméket, így többek között gyümölcsöket feldolgozó vállalkozást látogattak meg.** Jártak Drégelypalánkon, ahol házi gyümölcsökből készítenek lekvárokat, szörpöket és más különlegességeket; majd Berkenye következett, ahol a helyi hűtőház tartott számot a legnagyobb érdeklődésre; végül Nagykeresztúron, a Gyümölcsházban zárult a június 26-i túra, ahol a pálinkafőzéssel és a gyümölcsborokkal lehetett megismerkedni. A szakmai napnak köszönhetően nagyon sok olyan ötlettel találkozhattak a résztvevők, amiknek segítségével otthon ki-ki tudja majd erősíteni saját gazdaságát.

Június 27-én az előző napi élmények, **tapasztalatok közös feldolgoása** következett. Itt új, kreatív, előremutató megoldásokat kerestek a közös problémára, hogy hogyan lehet újra élettel

megtölteni a falvakat, és miként lehet megváltoztatni a mostani, kedvezőtlen környezetet.

Az idei találkozó résztvevői újabb és újabb ötleteket, programterveket fogalmaztak meg. Abban mindenki egyetértett, hogy a falugazdaság fenntarthatóvá tétele az egyik legfontosabb feladat, ehhez pedig ki kell alakítani a gazdasági együttműködés lehetőségeit. Az emberek többsége a falvakban szeretne maradni, ehhez viszont jó körülményeket kell teremteni. A testvértelepülési kapcsolatok kiváló alapot adnak az országokon átnyúló együttműködéshez, egymás jobb megértéséhez. A hagyományok, értékek megőrzése is könnyebb uniós támogatással, az oktatási cserekapcsolatok pedig a fiatalokat segítik a tanulásban. **A közösség összetartása a legfontosabb cél a kistelepüléseken,** ehhez pedig minden lehetőséget meg kell ragadni.

Az Európai Unió támogatása a hazai civilek számára egyre fontosabbá válik, mert a faluközösség megerősítése, **a családi gazdaságok támogatása csak az önkéntesek, az önkormányzatok és a civilek összefogásával valósítható meg.** Az európai identitás megerősítésében is fontos szerepet játszik az Európa a polgárokért program, hiszen segítségével olyan szakmai és személyes kapcsolatokat lehet építeni, amelyeknek köszönhetően ki lehet törni a mostani kedvezőtlen helyzetből. Pintérné Kanyó Judit aláhúzta: a civilek nélkül ez nem fog menni, mert az önkormányzatok egyre kevesebb pénzt kapnak, és vidéken ez még nagyobb gondokat okoz.

Varsányban a találkozó után máris azon kezdtek el gondolkodni a helyiek és a civilek, hogyan lehetne hasznosítani a tapasztalatokat. Több más uniós program szinergiájának a megteremtésével egy olyan fenntartható gazdasági modellt akarnak létrehozni, ami munkát adhat a falu lakosainak, megerősíti a térség családi vállalkozásait, megőrzi a magyar falu értékeit Európának, és fenntartja azt a példás együttműködést, amit a külföldi testvértelepülésekkel sikerült felépíteni. •

did the labour market situation change with many people losing their jobs, but agricultural production also considerably declined. All this fundamentally shook the economic and demographic situation of rural areas, and therefore any initiative seeking to establish operational farms and creating jobs can bring significant improvement for the inhabitants of the region.

Accordingly, a conscious construction work has been conducted in Varsány for years, with the most important goal being to provide work for as many people as possible and to establish a viable village economy. The main priority is given to satisfying local needs, but of course, they will gladly sell the surplus to those who can support such small communities and want high-quality Hungarian products. Due to the characteristics of the area, Varsány primarily seeks to boost fruit production, and accordingly, this year's event, too, mainly focused on fruit production and processing. Fortunately, there's already been a good practice to follow. 6-8 years ago, a group from Transylvania visited Varsány, and as a result of the common discussions, by now they have created the brand 'Székely Gyümölcs' ('Székely Fruit'), which Varsány now wishes to 'bring back home' and create the 'Palóc Gyümölcs' brand, following the foreign example. At this year's meeting, they've managed to set the goals, and due to the experiences of the foreign visitors, they can also see it clearly how these goals can be achieved. The professional programmes, too, were organised accordingly and purposefully: they visited a number of enterprises engaged in processing local produces such as fruits. They visited Drégelypalánk, where home-grown fruits are used to make jams, syrups and other specialities; the next stop was Berkenye, with the main point of interest being the local cold store; then the trip ended on 26 June in Nagykeresztúr, in the Fruit House, where visitors learnt about the distillation of 'pálinka' and fruit wines. Due to the professional day, the visitors learnt about a lot of ideas which they can use to strengthen their own farms back home.

27 June was the day to discuss the events and experiences of the previous day together. Here they sought new, creative and

forward-looking solutions to their common problem, that is, how to fill the villages with life again, and how to change the current, unfavourable environment.

The participants of the meeting came up with more and more ideas and programme plans. What everyone agreed on was that one of the most important challenges was to make the village's economy self-sufficient, for which a basis of economic cooperation needs to be established. Most of the people want to stay in the villages, but it requires proper conditions. The twin town relations provide an excellent basis for international cooperation and a better understanding of each other. Retaining traditions and traditional values are also made easier by the support from the EU, and student exchange programmes help young people's education. In small towns and villages, the most important goal is to hold the community together, taking any possible opportunity.

The support from the EU is becoming more and more important for Hungarian NGO's, as strengthening the communities in villages and supporting family farms requires cooperation between volunteers, local governments and civil organisations. The 'Europe for Citizens' programme plays an important role in reinforcing European identity, too, as it helps to establish professional and personal relationships to rely on while seeking a way out of the current adverse situation. Judit Pintérné Kanyó emphasised: it's not going to happen without civil organisations, because local governments are receiving less and less funding, and it may cause even greater difficulties in rural areas.

Right after the meeting in Varsány, locals and civil organisations began to think about how the experiences could be turned into practice. By creating a synergy between several other EU programmes, they seek to establish a sustainable economic model which can provide work for those living in the village, strengthen the family businesses in the region, retain the values of the Hungarian village for Europe and maintain the exemplary cooperation established with the foreign twin towns. •

A CSALÁD AZ EURÓPAI POLGÁRSÁG ALAPKÖVE

Pályázó: Nemesnádudvar Fejlődéséért Közalapítvány
Projekt címe: A család az európai polgárság alapköve
Projekt típusa: **testvérváros program**
Időpont: 2014

A Bács-Kiskun megyében található Nemesnádudvaron 22 éve rendezik meg minden évben a háromnapos **Szent Mihály Napi Újbor Ünnepe** című rendezvénysorozatot, amely során a helyieknek alkalmuk nyílik találkozni a német, szerb és szlovák testvértelepüléseikről érkező vendégekkel. Az idei év rendezvénye, amely az Európa a polgárokért program támogatásával valósult meg szeptember 26. és 28. között, a család témája köré épült. A projekt tapasztalatairól és a testvérvárosi kapcsolatokról kérdeztük a projekt egyik koordinátorát, Jaksütz Mátyásné.

• Hogyan alakultak ki a testvérvárosi kapcsolatok?

Mindegyik testvérvárosi kapcsolatunk nagyon régi, több mint 20 éves. A legtöbb a ki- és betelepítések miatt létrejött rokoni kapcsolatokon alapszik. A diószegieket annak idején a Felvidékről telepítették ide, a polgármesterük rokonsága például Nemesnádudvaron él. Svábjaink, akik Nemesnádudvart alapították, Neibshheim környékéről érkeztek, ennek idén van a 290. évfordulója.

• A család az európai polgárság alapköve, hangzik a találkozó címében. A család a testvérvárosok rokoni kapcsolataira való tekintettel lett az idei projekt témája?

Igen, ez volt az elsődleges szempont. **A család és az együttlét témaköre minden programban megjelent**, még a kulturális rendezvények is erre épültek. A három napos rendezvénysorozat középső napján például azt mutatták be a kézműves bemutatókon a résztvevők, hogy a betelepülők milyen szokásokat és kulturális értékeket hoztak ide magukkal. A gyerekeknek például megtanították a papucsötést.

• Ezek szerint több korcsoport is részt vett a projektben?

Igen, **minden korcsoport megjelent**, a kisgyerekektől majdnem 90 éves korig. Az óvodások például néptáncal léptek fel. A gyerekeket pedig az idősek ismertették meg a kézművességgel.

• Volt olyan eleme a programsorozatnak, ami a korábbi években nem volt jellemző?

A konferenciákkal kapcsolatban történt újítás. Korábban egy konferenciát tartottunk a több napos rendezvénysorozaton, vasárnap. Ennek hossza tavaly és idén is kibővült, mind a három napra jutott ilyen programpont. Azért változtattunk, hogy minden érdeklődő, a falusiak és a vendégek is részt vehessenek ezeken is, ne csak a díszvendégek. **Azzal, hogy mindhárom napra szerveztünk szakmai programot, elértük, hogy a falu népe is részt vegyen ezeken a beszélgetéseken, műhelyeken.** Igaz, hogy sokat kellett fordítani,

FAMILY IS THE CORNERSTONE OF EUROPEAN CITIZENSHIP

The three-day-long event series called St. Michael Day's New Wine Festival has been organised each year for 22 years in Nemesnáudvar, Bács-Kiskun County, where locals can meet people coming from their German, Serbian and Slovakian twin towns. This year's event, held between 26 and 28 September and financed by the Europe for Citizens programme, focused on the issue of family. We asked one of the project coordinators, Mátyásné Jaksütz about the experiences of the project and the twin-town relations.

How did the relationships between the twin towns develop?

Each one of our twin-town relations date back to over 20 years ago. Most of them are based on family relations arising from resettlement. Those coming from Diószeg used to be transferred here from Upper Hungary (now Slovakia) – the relatives of their mayor, for example, live in Nemesnáudvar. Our Swabians, the founders of Nemesnáudvar, came from the neighbourhood of Neibsheim 290 years ago.

'Family is the cornerstone of European citizenship', says the title of the event. Did you choose family as this year's focus because of the family relationships in the twin towns?

Yes, that was the main reason. The topics of family and togetherness were represented in each programme, and the cultural events were also based on them. On the second day of the three-day event series, for example, the participants of the handicraft workshop presented the customs and cultural values

Town twinning

that the resettlers had brought with them. For example, children were taught how to knit slippers.

So there were various age groups involved in the project?

Yes, every age group was represented, from little children to almost the age of 90. Kindergartners, for example, performed folk dance. The older generation, on the other hand, taught children handicraft.

Were there any new elements in the event series, compared to previous years?

The changes affected the conferences. Formerly we held one conference during the several-day-long event series, on Sunday. Last year and this year it was expanded to all the three days. We introduced the changes so that everybody who was interested could attend, from villagers to guests, not only the special guests. By organising conferences for all three days, we managed to involve the inhabitants of the village in these discussions and workshops, too. Although a lot of translation was necessary, as speeches were delivered in German as well as Hungarian, everything worked fine.

Did the project benefit from the fact that this year it was financed by the Europe for Citizens programme?

Yes, we could implement a lot more programmes, and could therefore present the local characteristics and customs better. Also, the project changed the participants' way of thinking, since

mert németül és magyarul is hangzottak el beszédek és hozzászólások, de jól működött minden.

• **Adott valamilyen többlet a projektnek, hogy idén az Európa a polgárokért program támogatásával valósult meg?**

Igen, sokkal több programot tudtunk megvalósítani, így jobban meg tudtuk mutatni a helyi sajátosságokat és szokásokat. Emellett pedig a résztvevőknek adott szemléletváltást a projekt. Hiszen vannak olyan kapcsolataink, akik még nem tartoznak az Európai Unióhoz, bár már nagyon szeretnének. A találkozó során az EU-n kívülről érkezők találkozhattak több országból érkező, az Unióban élő emberekkel, megismerhették egymás élet- és szemléletmódját, a családhoz és a munkához való viszonyát. Tehát képet kaptak arról, hogy érdemes várniuk az uniós tagságra. Pozitív visszajelzések érkeztek a projektről, jövőre is biztosan megszervezzük.

A háromnapos rendezvénysorozaton a család és munka kapcsolatának európai szintű feltérképezésére, megvitatására helyeződött a hangsúly. A konferenciák és műhelymunkák során főként a családpolitika fontosságát, és annak a társadalmi és gazdasági életre gyakorolt hatásait taglalták a résztvevők. Dr. Kovács István, Nemesnáduvar polgármestere a találkozó első napján elmondott felvezető beszédében kiemelte a rendezvénysorozat egyik legtöbbet említett megállapítását, amely szerint az Európai Unió gazdasági működésének és szociális rendszerének fenntarthatóságához demográfiai megújulás szükséges. „*A kedvezőtlen demográfiai folyamatok már rövid távon is komoly társadalmi, szociális, foglalkoztatási és költségvetési kihívások elé állítják a mindenkori kormányokat, ezért a téma napirenden tartása és a megoldások keresése egyaránt létkérdés Európa számára*” – fogalmazott.

A programsorozat során többször is elhangzott, mennyire fontos, hogy **biztosítva legyen a munka és a megélhetés, mert ezek hiánya negatív hatással lehet a családok életére**. Sokan ugyanis a jobb megélhetés reményében elhagyják otthonaikat,

családjaikat, vagy a családi életet háttérbe szorítva kényszerülnek kizárólag a munkájukra koncentrálni. Mivel nemcsak az Európai Unióból érkeztek résztvevők, annak vizsgálatára is lehetőség nyílt, hogy az uniós tagság (illetve annak hiánya) milyen hatással van a családok életére.

A programsorozat végére a résztvevők megoldási javaslatokat dolgoztak ki saját maguk számára a munka és a család összehangolásának előmozdításáért. Célul tűzték ki például **a helyi szintű munkahelyteremtés ösztönzését és támogatását**, melynek segítségével csökkenthető a megélhetés miatt elvándorlók száma. Emellett **az anyaság szerepének erősítésére** szintén kiemelt figyelmet fordítanak a jövőben. A munkavállalás és karrierépítés biztosításának elősegítésével a gyermekvállalást követően is lehetővé próbálják tenni, hogy a nők ne kényszerüljenek választásra a család és a munka között. Ezen vállalások révén a család szerepe a rendezvénysorozat résztvevőinek reményei szerint tovább erősödhet, és ezzel valóban az európai polgárság alapkövévé válhat szerte az Unióban. •

we have relations who don't belong to the European Union yet, although they'd very much like to. During the meeting, those from outside the EU had a chance to meet people from various EU-countries, they could learn about each other's lives and views, and how they related to family and work. Therefore, they got an idea about why it was worth for them to wait for the EU membership. We have received much positive feedback about the project, and we will definitely organise it next year again.

Throughout the three-day event series, the emphasis was laid on studying and discussing the relationship between family and work at a European level. At the conferences and workshops, the participants mainly discussed the importance of a family policy and its impacts on social and economic life. In his introductory speech given on the first day of the meeting, Dr. István Kovács, the Mayor of Nemesnádudvar emphasised one of the most frequently quoted statements of the event series, namely that in order to keep the European Union's economic operation and social system sustainable, demographic renewal is inevitable. *"Adverse demographic processes present serious social, employment and budgetary challenges for any government in power already in the short term, and therefore keeping the issue on the agenda and finding solutions are vital for Europe"*, he said.

During the event series, it was repeatedly pointed out how important it was to ensure work and subsistence, because the

lack of these can have an adverse effect on the lives of families. It is because many leave their homes and families in hope of a better living, or are forced to concentrate on their work only, neglecting their family lives. Since the participants did not only come from the European Union, it was also possible to examine how the EU-membership (or lack of it) influenced the lives of families.

By the end of the programme series, the participants worked out proposals for themselves to promote the harmonisation of work and family. For example, they set the goal of encouraging and supporting the creation of jobs at a local level, in order to reduce the number of those who leave to make a living elsewhere. Besides, the role of motherhood will also be given special importance in the future. By seeking to ensure employment and career building, they will try prevent women from having to decide between family and work even after childbearing. The participants of the event series hope that through these commitments, the role of family can be further enhanced, and thus family can really become a cornerstone of European citizenship all over the EU. •

KÖZÖSSÉGI ÉLMÉNY ÉS SZAKMAI TAPASZTALATCSERE

Pályázó: *Túrkeve Város Önkormányzata*
Projekt címe: *Múlt–jelen–jövő*
Projekt típusa: **testvérváros program**
Időpont: *2013*

Testvérvárosok polgárai gyűltek össze Túrkevéen a **Múlt–jelen–jövő** elnevezésű projekt keretében 2013. szeptember 6. és 9. között, mely esemény apropóját az adta, hogy 205 éve kapott városi rangot Túrkeve. A testvérvárosi találkozóval egybekötött **Város Napja** programjain 112 külföldi vendég vett részt Porabka (Lengyelország), Nagyszalonta (Románia) és Auchel (Franciaország) városából. A külföldi és a hazai testvértelepülések delegációja mellett a találkozó programjain sok túrkevei érdeklődő és önkéntes segítő is részt vett. A 15 ezer euróból létrejött projektről, a sokszínű programkínálatról és a legfontosabb eredményekről Nagyné Bedő Ildikó, a Túrkevei Közös Önkormányzati Hivatal osztályvezetője és Tereminé Hanász Judit vezető főtanácsos számolt be.

- **Négy település lakosai ünnepelték együtt, hogy Túrkeve 205 éve kapott városi rangot. Mikor és hogyan alakult ki ez a kapcsolat?**

Nagyné Bedő Ildikó: Túrkeve a rendszerváltás előtt, 1989-ben létesítette első testvérvárosi kapcsolatát, méghozzá Nagyszalontával.

Az első ilyen kezdeményezés egy civil szervezet vezetőjétől ered, aki később polgármesteri minőségében több testvérvárosi szálát is elindított – úgy hiszem, a legfontosabb ez a személyes kezdeményezés, és természetesen az egymásra találó partnerek. Az első testvérváros tehát Nagyszalonta lett, majd 2002-ben Auchel, 2004-ben Porabka, 2012-ben pedig Rahó, illetve Mezőhegyes. Emellett olyan településekkel is tartjuk a kapcsolatot, amelyekkel nincsen testvérvárosi szerződésünk.

- **Milyen korosztályt vontak be a projektbe? Volt-e speciális célközönség?**

Tereminé Hanász Judit: Az óvodásoktól egészen a nyugdíjasokig, minden korosztályból voltak résztvevők. Az óvodalátogatások során a gyerekek műsorát lehetett megtekinteni, a sportprogramoknál pedig a sportolókat tudtuk bevonnai a projektbe. Túrkevének egyébként is nagyon élénk sportélete van: a judótól kezdve a focin, a kosár- és kézilabdán át az atlétikáig mindent ki lehetett próbálni, és ez a közös sportprogram, amelyen részt vettek a

Town twinning

THE MEETING IN TÚRKEVE ENHANCED THE EUROPEAN EXPERIENCE

The 'Past-Present-Future' project brought together twin town citizens in Túrkeve between 6 and 9 September 2013. The event commemorated the 205th anniversary of Túrkeve becoming a town. The programmes of 'Town's Day', coupled with the twin towns' meeting, were attended by 112 foreign guests from Porabka (Poland), Nagyszalonta (Romania) and Auchel (France). Besides the delegations from the foreign and Hungarian twin towns, the programmes attracted many visitors and volunteers from Túrkeve, as well. We asked Ildikó Nagyné Bedő, Head of Department at the Joint Municipal Office of Túrkeve and Judit Tereminé Hanász Senior Counsellor about the 15,000-euro project, the varied programme offered and the most important outcomes.

Citizens from four municipalities celebrated the 205th anniversary of Túrkeve becoming a town. When and how was this relationship established?

Ildikó Nagyné Bedő: Túrkeve established its first twin town relationship before the political changes in 1989, with the town of Nagyszalonta. The first such initiative came from the head of a non-governmental organisation, who later, as a mayor, launched a number of twinning initiatives – that, I think, was the most important factor, and of course, the partners who found each other. So the first twin town was Nagyszalonta, followed by Auchel in 2002, Porabka in 2004 and then in 2012, Rahó and Mezőhegyes. Besides, we also keep in touch with settlements other than our twin towns.

What age groups did you involve in the project? Was there a specific target audience?

Judit Tereminé Hanász: Every generation was represented, from little children to pensioners. When visiting kindergartens, the children did a performance, and at the sport programmes, athletes were involved in the project. Túrkeve has a vibrant sports life, anyway: the participants could try everything from judo through football, basketball and handball to athletics, and this joint sport programme, which involved the twin towns' delegations, also became a sports show – but of course, there were competitions and matches, too. Again, every generation was represented

testvérvárosi delegációk, egyben sportbemutatóvá is vált – de természetesen versenyek, mérkőzések is voltak. Ezeken a programokon is minden korosztály képviseltette magát, Nagyszalontáról például érkezett egy nyugdíjas klub, amelynek tagjait a túrkevei nyugdíjasok fogadták. Volt képzőművészeti kiállítás is, amelyen szintén különböző korosztályok munkáit láthatták az érdeklődők. A túrkevei csoportban és a lengyel zenészek között mozgáskorlátozottak is voltak.

N. B. I.: Elsősorban a műfaji sokszínűsége koncentráltunk, és ennek megfelelően alakult a korosztályi megoszlás.

• **Milyen új ötleteket, megoldásokat, módszereket említenének a projekt megvalósítása, megvalósulása kapcsán?**

N. B. I.: Egy uniós projektnél vannak a kiírásból eredő kötelező tartalmak, de természetesen az adott téma kapcsán mindig merülnek fel új ötletek. Ami most érdekes és egyedi volt, az a **közös produkciók megvalósítása**. A közös kiállítás, a táncház, vagy a turisztikai előadások. Találkoztunk már többször egymással, láttuk is azokat a helyeket, amelyekről szó volt, de így, Mezőhegyestől Auchelig, érdekes volt előadás formájában megnézni a helyeket. A másik, ami talán nem is annyira új, hogy az oldottabb légkörnek köszönhetően a tapasztalatokat egyre őszintébben el merték mondani a résztvevők.

T. H. J.: Két dolgot emelnék még ki: az egyik a „Szeretlek, Túrkeve!” várostörténeti vetélkedő, melynek előzménye a lovaskocsis városnézés idegenvezetővel. Ennek során a résztvevők bejárták

azokat a helyszíneket, amelyekre később a kérdések vonatkoztak. A másik: ha valaki saját maga végzi a tevékenységet, akkor jobban megmarad az emlékezetében. Ez valósult meg a túrkevei Győrffy-tanyán, ahol a jelenlévők lovagoltak, lángost sütöttek, tehát saját maguk vettek részt a folyamatban – így az emlék is sokkal élénkebb lesz. Nemcsak élvezték a megszervezett események előnyét, hanem a **lebo nyolításba is bekapcsolódtak**.

• **Számos érdekes, izgalmas programot soroltak fel. Hogyan látják: melyek a legfontosabb eredményei a testvérvárosi találkozónak?**

N. B. I.: A közös táncház rendkívül különleges élmény volt a számomra, ahogy a magyar zenét, néptáncot felváltotta a lengyel, és a táncosok mellett a jelenlévők is mosolygó arccal kapcsolódtak be a programba. Emlékezetes még a torta ünnepi varázsa, ahogy a sötétben behoztuk a tűzijátékkal, illetve azok a pillanatok, amelyek egy-egy közös esemény kapcsán születtek. Ezeken kívül a kulturális gála, a kiállítás megnyitó, a közös történelmi emlékezés a II. világháborús emlékműnél, valamint a zeneiskola tanévnyitó ünnepsége, ahol a lengyel vendégek bemutatkoztak, mind-mind a közösségi élményt erősítette.

T. H. J.: Eredmény még az emberi kapcsolat erősödése, amelyek személyessé is váltak a találkozó ideje alatt. A nyugdíjasok például elmentek Nagyszalontára, a lengyel sportolók pedig Túrkevére jönnek edzőtáborba. **Azért is fontosak az**

at these programmes; there was, for example, a pensioners' club from Nagyszalonta, whose members were hosted by the pensioners of Túrkeve. There was also an arts exhibition, which also showcased the works of various generations. There were physically disabled people in the Túrkeve group and among the Polish musicians, too.

I. N. B.: All this goes to show that we focused on the diversity of genres, and the age groups were distributed accordingly.

What new ideas, solutions or methods would you highlight with regard to the implementation of the project?

I. N. B.: By default, an EU project has some obligatory contents and concepts, but certainly, there are always new ideas with regard to the given subject. What was interesting and unique this time was the implementation of the joint programmes. The common exhibition, the common folk dance or the presentations on tourism. We've met several times, and we've also seen the places in question; still, it was interesting to see these places from Mezőhegyes to Auchel in the form of presentations. The other thing, which is perhaps not so new, is that due to the informal atmosphere, the participants were more willing to talk openly about their experiences.

J. T. H.: I'd like to highlight two more things: one is the 'I love you Túrkeve' competition of urban history, preceded by a sightseeing ride on a horse-drawn carriage with a tour guide. During the sightseeing tour, the participants visited all the places which the questions later referred to. The other thing: if you do something yourself, your memories will be stronger. That was what happened at the Gyórfy farm house in Túrkeve, where the visitors rode horses and fried 'langosh' themselves, taking an active part in the

process – thus leaving with more vivid memories. Not only did they enjoy the benefits of the organised events, but they were also involved in the implementation.

You've mentioned a number of interesting and exciting programmes. What do you consider the most important outcomes of the twin town meetings?

I. N. B.: For me, the common folk dance was a unique experience, as Hungarian folk music and dance was followed by Polish, and besides the dancers, the audience happily joined the programme, too. Another memorable and magic event was the cake brought in, with its fireworks in the dark, as well as the special moments of the common activities. Also, the cultural gala, the opening of the exhibition, the common remembrance at the World War II monument, as well as the academic year opening ceremony of the music school, where the Polish guests introduced themselves, all enhanced the social experience.

J. T. H.: A further outcome is the reinforcement of human relationships, which also became personal during the meeting. The pensioners, for example, visited Nagyszalonta, and the Polish athletes will be participating in a training camp in Túrkeve.

egyéni kapcsolatok, mert ezek viszik tovább a testvérvárosi partnerséget a pályázaton kívüli életbe is.

• Milyen, az Európai Unióhoz kapcsolódó fontosabb események, élmények emelhetők ki?

N. B. I.: Szubjektív ugyan, de mégis elsőként a program résztvevőinek nagyon jókedvű, tartalmas együttlétét emelném ki. Hihetetlenül sokat lehet tanulni egy-egy ilyen hétfvégéből. A legfontosabb európai értékek, mint a szolidaritás, az integráció, a közös nyelv és kultúra, illetve a nyelvi és kulturális sokszínűség jelen voltak a projekt programjai során. A szakmai találkozón szó esett az európai mobilitás erősödéséről, megvalósult a helyi szintű aktív polgári részvétel, mélyült a kultúrák közötti párbeszéd és természetesen jelentősen fejlődött a résztvevők idegen nyelvi készsége. A partnerek szívesen jöttek, szívesen gondolkodtak velünk együtt, és nagy örömmel tapasztaltuk, hogy habár Európa különböző részén élünk, **egy célért tudtunk együtt gondolkodni.** Fontosnak tartom azt is, hogy lehetőség nyílt tapasztalatot cserélni, üzem- és intézménylátogatások formájában személyesen meggyőződni feladataink, helyzeteink hasonlóságáról – ami miatt tudtunk európai dimenzióban gondolkodni, **melynek köszönhetően koncentráltabban volt jelen az európai uniós állampolgárság megélése.** •

Tippek és példák: mitől lehet jó egy testvérvárosi találkozó?

Közös érdeklődésre számot tartó szakmai téma feldolgozása:

- turisztikai konferencia
- tapasztalatcsere az oktatási és szociális intézmények működtetéséről

Közös várostörténeti kiállítás

Uniós támogatással megújított vagy létrehozott intézmények meglátogatása

A feladatok megosztása: a vendégül látott partnereknek is van szerepe, feladata a találkozó során

Aktív szerepvállalás helyi szinten: önkéntesek bevonása

A zene és a tánc közösségi ereje

Tips and examples: what makes a good twin town meeting?

Discussing specific issues of common interest

- conference on tourism
- exchanging experiences about the operation of educational and social institutions

Joint exhibition of urban history

Visiting institutions renovated or built with financing from the EU

Sharing the tasks: the visiting partners also have a role and responsibility during the meeting

Assuming an active role at a local level: involvement of volunteers

The social power of music and dance

Individual relationships are all the more important because they will carry on the twin town partnership outside the programme.

What major EU-related events and experiences would you highlight?

I. N. B.: Although it's very subjective, first I'd like to highlight the great and meaningful time the participants of the programme had together. You can learn incredibly much from such a weekend. The most important European values such as solidarity, integration, the common language and culture, as well as linguistic and cultural diversity were present throughout the programmes of the project. At the meetings, the strengthening European mobility was discussed, active citizenship was realised at a local level, the dialogue between cultures deepened, and of course, the participants' foreign language skills improved considerably, too. The partners visited us and joined us with pleasure for some common thinking, and we were happy to find that, although we live in different parts of Europe, we can think together for a common goal. I also consider it important that we had an opportunity to exchange experiences, to discover the similarities of our duties and situations while visiting factories and institutions – the reason why we were able to think in a European dimension. •

TERMÉSZETVÉDELEM A KISTELEPÜLÉSEKEN

Pályázó: Felsőnyék Önkormányzata

Projekt címe: „Négy generáció Európáért” Európai Piknik

Projekt típusa: **testvérváros program**

Időpont: 2014

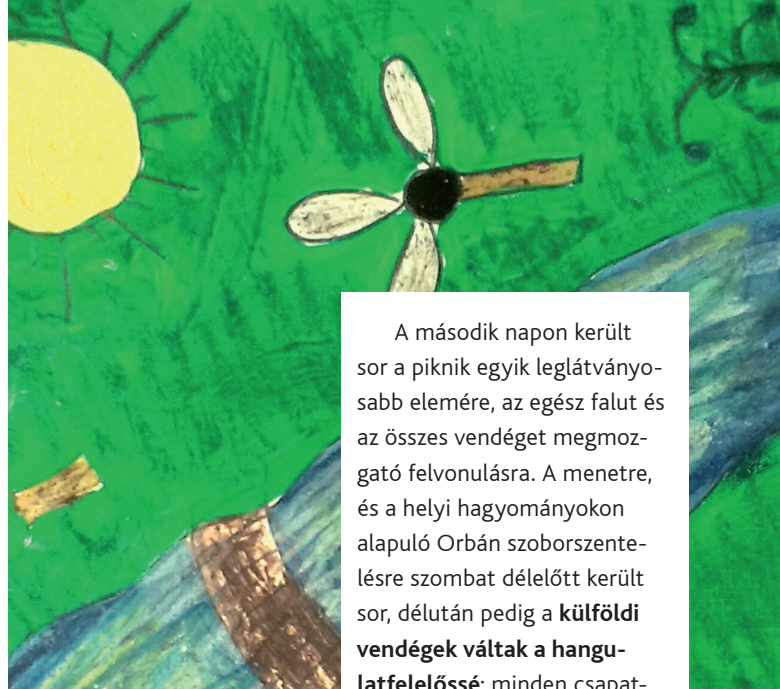
Felsőnyéken idén nyáron tartották meg a „Négy generáció Európáért” Európai Pikniket az Európa a polgárokért program keretében, 13 külföldi település 180 polgárát megmozgatva. Az együttlét során elsősorban a környezetvédelemre, a fenntartható fejlődésre, valamint az új és megújuló energiák felelős felhasználására koncentráltak a résztvevők.

Ahogy azt Nagy Zitától, a rendezvény egyik kulcsszereplőjétől és programigazgatójától megtudhattuk, Felsőnyék már évek óta nagyon komoly testvérkapcsolatokat ápol több külföldi településsel is. A mostani program ötletét a felsőnyékiek találták ki, az első ilyen rendezvényt még 2012-ben tartották meg, a jó tapasztalatok pedig egyértelműen a folytatás irányába mutattak.

A szervezés itt is, mint sok más kistelepülésen, összehozta a lakosokat. Míg korábban

annyira nem volt erős az összetartás a faluban, egy ilyen nagy rendezvényre már mindenkinek készülnie kellett: a programok összeállítása, a fordítási feladatok, na meg a vendégek elszállásolása mindenki támogatását szükségessé tette.

Maga a piknik több napon keresztül zajlott. Az első és a második napon is hivatalos köszöntővel kezdődött el az események sorozata (gondoltak a későkre is), ezt követően pedig kötetlen beszélgetések során vitatták meg a résztvevők egymással azokat a kérdéseket, amiket a három nagy téma köré csoportosítottak a szervezők. **A klímaváltozásról, a fenntartható fejlődésről, valamint új és megújuló energiákról** több plenáris előadáson és később szekcióbeszélgetéseken is eszmét cseréltek egymással a résztvevők. A zökkenőmentes munkát a szakértők és a tolmácsok közreműködése tette lehetővé.

A második napon került sor a piknik egyik leglátványosabb elemére, az egész falut és az összes vendéget megmozgató felvonulásra. A menetre, és a helyi hagyományokon alapuló Orbán szoborszentelésre szombat délelőtt került sor, délután pedig a **külföldi vendégek váltak a hangulatfelelőssé**: minden csapatnak saját, helyi elemeket is bemutató produkcióval kellett készülnie a közönség számára, ami igazán hangulatossá tette ezt a napot. Este záróünnepség és tűzijáték szórakoztatta a vendégeket és a résztvevőket egyaránt.

Az a mostani pikniken is nyilvánvalóvá vált, hogy **minden érzékenyítést és oktatást már az iskolában el kell kezdeni**. Részben ezt a célt szolgálta az a rajzverseny is, aminek keretében a résztvevő települések iskolásai mutatták be, mit gondolnak a három nagy témáról. Ezekről végül a résztvevők szavaztak,

PRESERVATION OF NATURE BY SMALL SETTLEMENTS

This summer, the 'Four Generations for Europe' European Picnic was held in Felsőnyék as part of the 'Europe for Citizens' programme, mobilising 180 citizens from 13 foreign municipalities. During the meeting, the participants mainly focused on environmental protection, sustainable development and the responsible use of new and renewable energy sources.

As we have learnt from Zita Nagy, a key figure and programme manager of the event, Felsőnyék has maintained very close twinning relationships with a number of foreign municipalities for years. The idea of this programme came from those living in Felsőnyék; the first such event was held in 2012, and the positive experiences clearly indicated the need to continue.

Just like in many other small settlements, organising the event brought the inhabitants together. Whereas formerly the sense of solidarity was not so strong in the village, such a big event required preparations from everyone: arranging the programmes, the translation jobs, as well as providing accommodation to guests needed support from all.

Town twinning

The picnic itself was several days long. The first two days of the event series began with an official welcome speech, and then the participants held informal discussions to tackle issues which the organisers grouped around three major topics. The participants exchanged views on climate change, sustainable development and new and renewable energy sources at a number of plenary sessions, followed by group discussions. Work went smoothly, due to the support from experts and interpreters.

One of the most spectacular programmes of the picnic, the procession, which involved the entire village and all the guests, took place on the second day. The procession and the consecration of the Urban statue, based on local traditions, were held on Saturday morning; then, in the afternoon, the foreign guests took the responsibility of entertainment – each team had to do a performance which included their own, local characteristics, adding to the pleasant atmosphere of the day. In the evening, the guests and participants were entertained with a closing celebration and fireworks.

így választva ki a legjobb alkotásokat. A gyerekek sikerre nevelését minél fiatalabb korban el kell kezdeni, ezért is fontos, hogy a fiatalok kudarcérőlt magatartását egy sikerorientált megközelítés váltsa fel. Ebben Felsőnyék polgármestere, dr. Balogh Béla nyújtott segítséget, az ő kezdeményezésére mutatták be azt a módszert, aminek lényege a siker tíz pillérének megismerése és elsajátítása.

A pikniken a legtöbb beszélgetés az egész találkozó legnagyobb témája köré csoportosult: **mit tehetnek a kistelepülések a természet védelméért.** Ebben épp az (új) horvát partner, a biográdi résztvevők tudtak sokat segíteni. A horvát csapat ugyanis egy olyan városból érkezett, amit számtalan nemzeti park vesz körül, így a természet védelme számukra kiemelt fontosságú ügy. A környezetvédelem igényét az is erősíti, hogy Biograd alapvetően a turizmusból él, így a természetes környezet megőrzése, annak védelme a város jóléte szempontjából is elengedhetetlen. Az idei találkozón épp a nemzeti parkok védelme, valamint az ezeket érő környezeti kockázatok kapcsán tudtak számtalan jó gyakorlatot megosztani.

A résztvevők tudása sok területen bővült: most már sokkal többen, mélyebben és határozottabb tudatossággal érdeklődnek a természetvédelem iránt, jobb tudás áll rendelkezésre nagyon sok kérdésben, és legalább ennyire fontos, hogy a környezettudatosság már nem csak szóban, hanem tettekben is megnyilvánul azok körében, akik részt vettek a programokon és a közös gondolkodásban. A természet szeretete is megerősödött, ami a kistelepülések esetében további előnyöket jelent.

Az eredmények megismertetésében szerepet játszott a helyi és megyei sajtó, illetve maguk a résztvevők is. Felsőnyéken már nagy hagyománya van az iskolásokkal szervezett kül- és belföldi programoknak, így a legnagyobb eredményt és a legnagyobb hatékonyságot azzal lehet elérni, ha a gyerekek jól érzik magukat, és hírért viszik ezeknek a programoknak. Természetesen készültek kiadványok, brosúrák és újságcikkek is, hogy a környező települések és a megye lakossága is értesülhessen az eredményekről.

A horvátok részvétele is nagyon sokat tett hozzá a rendezvény sikeréhez. Az a szakmai anyag, ami a nemzeti parkok védelme kapcsán összegyűlt, már többek érdeklődését is felkeltette. Az első lépés az volt, hogy **a záródokumentumot a kistérség többi iskolája számára is elérhetővé tették**, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ támogatásával. A KLIK már azt is jelezte, hogy ezt a tananyagot még több intézményben be kívánja mutatni, és egyfajta spin-off hatásként már egy magáncég is jelentkezett, hogy felnőttképzési tartalomként szívesen felhasználná az anyagot. Ez is mutatja, hogy a közös, európai szintű gondolkodás **kézzelfogható eredményekhez vezet, amik adott esetben a nemzeti parkok túlélését és fennmaradását is elősegíthetik.**

Nagy Zitától megtudhattuk azt is, hogy Felsőnyéken nagy figyelmet fordítanak az iskolások képzésére és támogatására, hogy a következő generáció tagjai személyesen is megélhessék az európaiságot. A találkozások más előnyt is hoztak, hiszen több olyan, a mindennapi oktatásba is beépíthető modul született meg, amelyek már

tesztelve vannak, és elérhetők, hasznosíthatók a pedagógusok számára a hétköznapi munka során. Azt sem szabad elfelejteni, hogy nincs annál jobb motiváció a nyelvtanulásra, az új ötletek kifejtésére, mint az, ha az iskolások és az idősebbek is rendszeresen külföldre tudnak utazni vagy vendégeket tudnak fogadni, és együtt gondolkodhatnak azokról a problémákról, amelyek Európa minden részén érintik a fiatalokat. Ebben nyújtanak segítséget az Európa a polgárokért program lehetőségei is, és ezért dolgoznak azok is, akik munka után, saját szabadidejükből áldoznak a programok megszervezésére, a gyerekek segítésére. Az ilyen programokkal lehet ugyanis elérni, hogy a mostani iskolások már más szemléletben tudnak a jelen fontos kérdéseiről gondolkodni, és a mostani piknikhez hasonló rendezvényekkel Európát is közelebb lehet hozni mindenki számára. •

This picnic has already made it clear that any sensitisation and education should begin at school. The drawing competition partly served that very purpose; schoolchildren from the surrounding municipalities illustrated their thoughts on the three major topics. The best drawings were selected by the votes of the participants. Educating children to success should begin at as young an age as possible; that's exactly why it's so important that young people's failure-avoiding attitude should be replaced by a success-oriented approach. The Mayor of Felsőnyék, Dr. Béla Balogh provided support to that; it was him who suggested that the method of learning and mastering the ten pillars of success be presented.

Most discussions at the picnic focused on the biggest topic of the entire meeting: what small settlements can do for the preservation of nature. It was the (new) Croatian partner, the representatives of Biograd who could help everybody a lot. The Croatian group came from a town which is surrounded by several national parks, so for them the protection of nature is a priority. Environmental protection is all the more necessary, because Biograd basically lives on tourism, and therefore the preservation and protection of its natural environment is a must for the welfare of the town. At this year's meeting, it was just the protection of national parks and the environmental risks they are exposed to that they could share a lot of good practices about.

The participants of the picnic gained a lot of knowledge in a number of fields: now there are more of them who are more consciously and deeply interested in environmental protection; in many issues, better knowledge is available; and it is at least just as important that environmental awareness is now not only reflected in the words of those who participated in the programmes and the discussions, but also in their actions. Love for nature has also become stronger, which means further benefits for the small settlements.

The outcomes were disseminated by the local and county press, as well as the participants themselves. International and domestic programmes organised for children has had a long tradition in Felsőnyék, so the best way to achieve results and maximum

effectiveness is to make the programmes enjoyable for them, and they will then tell the world about them. Certainly, publications, brochures and newspaper articles were also published, so that those living in nearby villages and towns, as well as in the county, can learn about the outcomes, too.

The involvement of the Croatians also added a lot to the success of the event. The professional material compiled with regard to the protection of national parks has already attracted much interest. The first step was to make the closing document available to the other schools in the micro region, too, with support from Klebelsberg Institution Maintenance Centre (KLIK). KLIK has already indicated its intention to present the educational material in more institutions, and as a kind of spin-off effect, a private company has also expressed interest in using the material in adult education. This is to show again that a common, European-level thinking leads to tangible results, which, in this particular case, can contribute to the survival and preservation of national parks. Zita Nagy also told us that in Felsőnyék great emphasis is laid on the education and support provided to children, so the next generation can experience being a European citizen at first hand. The meetings had other benefits, too, as several modules were developed which can be integrated into everyday education, which have been tested, available and ready for use by teachers in their day-to-day work. Also, we shouldn't forget that there's no greater motivation to learn languages and present new ideas than an opportunity to travel abroad regularly, both for pupils and older generations, or to receive guests and think together about the problems which affect young people in any part of Europe. That is what the opportunities of the 'Europe for Citizens' programme provide support to, and also, what those who devote their free time after work to organising the programmes and helping the children work for. It is because these are the very programmes which can change the way today's children think about important issues of the present, and events such as this picnic can also bring Europe closer to them. •

HÉT ORSZÁG AKTÍV ÉS KREATÍV IDŐSEIT HOZTA A FŐVÁROSBA ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA

Amatőr művészeti kiállítás és szakmai konferencia

Amatőr művészeti kiállítás, kézműves foglalkozás, népzenei előadások és szakmai konferencia is szerepelt annak a 4 napos rendezvénysorozatnak a programjában, amit az újbudai önkormányzat valósított meg 2014 márciusában, több mint 150 szerb, lengyel, horvát, szlovák, cseh, erdélyi és hazai résztvevővel.

Aktív időskor és a kreatív idős emberek (*Local Active Ageing and Creativity of Elderly People*) címmel, az Európa a polgárokért program támogatásával szervezett különleges, négy-napos programsorozatot az újbudai önkormányzat 2014 tavaszán. A rendezvényeken nem csupán **idősügyi kérdésekkel és kezdeményezésekkel foglalkozó szakemberek** vettek részt, hanem hét ország **aktív, kreatív idősei** is találkozhattak egymással.

A SZAKMAI WORKSHOPOKTÓL A TÖBBNYELVŰ ÖRÖMÓDÁIG

A rendezvénysorozat első napján a Budapestre érkező időskorú amatőr művészek és a részt vevő hét ország delegációinak tagjai megismerkedhettek egymással, valamint a magyar főváros nevezetességeivel. A második napon szakmai konferenciával folytatódott a program: az előadásokon a korábban más, szintén európai uniós támogatásokból megvalósult újbudai idősügyi projektek tapasztalatait osztották meg egymással a résztvevők, de szó került az idősödés biológiai sajátosságairól, az aktív életmód pozitívumairól, mentális és pszichológiai előnyeiről is. Asztalosné Zupcsán Erika, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkára a tevékeny idősorról és a 2012-es nemzedékek közötti szolidaritás európai évének magyarországi tapasztalatairól tartott előadást. A meghívott testvérvárosok közül a Marosvásárhelyt képviselő szakember a civil szervezetek és az egyház együttműködésének fontosságáról, az ustroni vendégek a városukban működő egészségügyi és gyógyturisztikai fejlesztésekről, lehetőségekről beszéltek.

A hét ország delegációi ünnepélyes keretek között aláírtak egy együttműködési nyilatkozatot is, amelyben felhívták a figyelmet arra, hogy napjaink egyik kiemelten fontos feladata, hogy a helyi

Pályázó:
Budapest
Főváros
XI. kerület
Újbuda
Önkormányzata
Projekt címe:
Aktív időskor
és a kreatív idős
emberek
Projekt típusa:
testvérváros
program
Időpont: 2014

THE LOCAL GOVERNMENT OF ÚJBUDA INVITED ACTIVE AND CREATIVE ELDERLY PEOPLE FROM SEVEN COUNTRIES

Amateur arts exhibition and conference

An amateur arts exhibition, handicraft workshops, folk music performances and a professional conference were all parts of a four-day event series organised by the local government of Újbuda in March 2014, with over 150 visitors from Serbia, Poland, Croatia, Slovakia, the Czech Republic, Romania and Hungary.

In spring 2014, the local government of Újbuda organised a special four-day event series called 'Local Active Ageing and Creativity of Elderly People' supported by the 'Europe for Citizens' programme. The events were not only attended by professionals engaged in issues and initiatives related to ageing, but it also provided active and creative elderly people from seven countries an opportunity to meet.

FROM PROFESSIONAL WORKSHOPS TO A MULTILINGUAL ODE TO JOY

On the first day of the event series, the elderly amateur artists visiting Budapest and the members of the delegations from the seven partner countries met and visited the sights of the Hungarian capital. On the second day, the programme continued with a conference; at the presentations, among other things, the participants shared their experiences about former

Town twinning

projects on ageing, implemented in Újbuda, but the biological characteristics of ageing as well as the benefits and psychological advantages of an active lifestyle were also discussed. Erika Asztalosné Zupcsán, Deputy State Secretary for Social Affairs at the Ministry of Human Resources, held a presentation on active ageing and the Hungarian experiences about the European Year of Solidarity Between Generations 2012. The representative of Târgu Mureş spoke about the importance of cooperation between civil organisations and the Church, and the guests from Ustron discussed the developments and opportunities of health and medical tourism in their own town.

The delegations from the seven countries also ceremonially signed a cooperation statement, in which they called the attention to the fact that it is a priority today for local elderly policy to respond to the diverse challenges of ageing with appropriate answers, opportunities and methods.

In the afternoons, workshops were held at various venues, where the senior volunteer

idősügyi politika megfelelő válaszokkal, lehetőségekkel és módszerekkel válaszoljon az idősokkal kapcsolatos sokrétű kihívásokra.

A több helyszínen zajló délutáni workshopokon bemutatkoztak az újbudai senior önkéntes közösségek. A külföldi vendégek ellátogattak az Újbudai Szenior Kerámia Műhely és Festőiskolában megrendezett kiállításra, ahol a XI. kerületi idősök munkáiból, a magukkal hozott népi hímzésekből, festményekből és faragásokból összeállított kiállítást nézhettek meg. Részt vehettek kézműves foglalkozásokon és a művészek mindennapjait bemutató filmvetítéssel is.

A Gazdagréti Közösségi Házban, illetve az Albertfalvai Közösségi Házban hagyományörző előadásokkal és koncertekkel léptek fel a vendégek és a vendéglátók néptáncsoportjai és kórusai.

A rendezvénysorozat harmadik napja ismét konferenciabeszélgetésekkel folytatódott. A témák között szerepelt egy prágai közösségi ház működésének bemutatása, ahol a fiatal és az idős generációk tagjai együtt tölthetik el szabadidejüket; Trogir város idősügyi – közlekedési és egészségügyi – szolgáltatásai, valamint egy, a helyes idős kori életvitel pszichológiai alapjait elemző előadás is. A napot nagyszabású kulturális gálaműsor és vacsora zárta, melynek végén a résztvevők saját nemzeti nyelvükön, együtt énekelték el az Örömdát.

EGY IDŐSBARÁT ÖNKORMÁNYZAT NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI

„Korábban szerzett tapasztalataink, testvérvárosi kapcsolataink sokat segítettek abban, hogy megtaláljuk a megfelelő partnereket mind Magyarországon, a civil szférában, mind a külföldi városokban. Nem volt könnyű ugyanakkor megoldani az idős résztvevők utaztatását, áthidalni a nyelvi nehézségeket, és oda kellett figyelni a rendezvényekre látogatók speciális igényeire, például az egészségügyi ellátás, a közlekedés vagy éppen a táplálkozás területén. Mindazonáltal a partnerek visszajelzései egyértelműen azt igazolják, hogy az ilyen és ehhez hasonló rendezvényeknek van létjogosultsága” – mondta Pappné Mika Edit, a projekt vezetője.

„Bízunk abban, hogy a tavasszal kialakult kapcsolatok megmaradnak, és a jövőben szeretnénk bevonni az idősokkal kapcsolatos programokba a fiatalabb generációkat – középiskolásokat, egyetemistákat – is” – tette hozzá.

Az önkormányzat számára különösen fontos az idős generáció, hiszen az Újbudán élő 140 ezer lakosból 40 ezren már betöltötték a 60. életévüket. A kerület az elmúlt években is számos kezdeménnyel, többek között egy komplex életminőséget javító programmal segítette az időseket, és 2009-ben az Idősbarát Önkormányzat címet is elnyerte. •

communities of Újbuda presented themselves. The foreign guests visited an exhibition held at the Senior Ceramics Workshop and Painting School, where various works – folk embroidery, paintings and wood carvings – of elderly artists of Újbuda were showcased. Visitors could also join the handicraft workshops and see a film presenting the artists' everyday life.

The folk dance groups and choirs of the guests and hosts gave performances and concerts at the Gazdagrét Community Centre and the Alberfalva Community Centre.

The event series continued with conference discussions on the third day. The topics included the case study of a community centre in Prague where members of younger and older generations can spend their time together, the public transport and health services provided to elderly people in Trogir, as well as a presentation on the psychological bases of a healthy elderly lifestyle. The day ended with a cultural gala and dinner, at the end of which the participants sang Ode to Joy in their own respective languages.

THE INTERNATIONAL RELATIONS OF AN ELDERLY-FRIENDLY LOCAL GOVERNMENT

“Our former experiences and twinning relationships helped us a lot finding the right partners in Hungary, in the non-governmental sector and in foreign towns. At the same time, it wasn't very easy to manage the transportation of the elderly visitors, to overcome the linguistic difficulties, and the visitors' special needs, such as healthcare, transportation and food, also required much attention. Nevertheless, the feedback received from the partners clearly confirms the need for such events”, says Project Leader Edit Pappné Mika.

“We are confident that our relations developed in the spring will be lasting, and we also wish to involve the younger generations – secondary school and university students – in the programmes targeting elderly people.”

The elderly generation is especially important to the local government, as out of the 140,000 citizens of Újbuda, 40,000 are over the age of 60. The district has already supported the elderly with a number of initiatives during the past few years, such as a complex programme aimed at improving the standards of living, and in 2009 it even won the 'Elderly-friendly Local Government' title. •

EURÓPAI ELKÖTELEZŐDÉS ÉS SZEREPVÁLLALÁS 6 FELVONÁSBAN

Az európai polgárság helyi perspektívában elnevezésű projekt keretében, országokon átívelő találkozót szervezett Szeged városával közösen a Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi Kutatási Egyesület (DARTKE). A 2013. október 18. és 2014. szeptember 7. között rendezett programokon olyan uniós témákat vitattak meg, mint a személyek és szolgáltatások szabad áramlása, a foglalkoztatásbiztonság, illetve beszéltek arról, hogy mit jelent európai polgárnak lenni. Az öt országban lezajlott, 145 ezer eurós projektről Nagy Gábor Dániellel, a DARTKE elnökével beszélgettünk.

• Mely országok kapcsolódtak be a projektbe, honnan érkeztek a résztvevők?

Széles körű partnerség valósult meg, öt helyszínen hat eseményt tartottunk, amelyekre Magyarország mellett hat országból, Szerbiából, Romániából, Lengyelországból, Finnországból, Franciaországból és Németországból érkeztek résztvevők. Szeged testvérvárosi körébe több mint húsz város tartozik, és ezek közül tíz fölöttivel élő kapcsolatunk van. Azokat a városokat kér-

tük fel a részvételre, amelyekkel napi, heti kapcsolatban vagyunk, nevezetesen Darmstadt és Łódź városát, Szabadkát, valamint Temesvárt.

• Milyen korosztály képviseltette magát a programokon?

Minden korosztály jelen volt, a fiataloktól egészen az idősekig igyekeztünk mindenkit megcélolni, emellett hátrányos helyzetű résztvevőink is voltak, a legaktívabbaknak pedig a fiatal és az idősebb korosztály bizonyult. A projektben összesen 620-an vettek részt, ami 460 különböző személyt jelent.

• Összesen öt helyszínen zajlottak a programok, csaknem egy éven keresztül, ám igen nagy szünetet tartottak egy-egy látogatás között. Mi indokolta ezt a széttagoltságot?

Az eltérő időjárási körülmények. Elsőként Łódźba utaztunk el, még 2013 őszén, mert el akartuk kerülni, hogy télen kelljen oda elmennünk. A következő állomás Szabadka volt 2013 decemberében – ezt azért mertük vállalni busszal, mert közel van Szegedhez. Idén tavasszal aztán újra elindultunk, nyáron is utaztunk és szeptemberben is volt két látogatásunk. Fontosnak tartottuk, hogy komfortos körülményeket biztosítsunk, hiszen ezek száz fő körüli események voltak, sok embert mozgattunk.

• Milyen események, tevékenységek valósultak meg a találkozók során?

Minden alkalommal két konferencianapot tartottunk, amikor olyan **európai uniós szakpolitikai témákat érintettünk**, mint a foglalkoztatásbiztonság, a foglalkoztatáspolitikai, személyek és szolgáltatások szabad áramlása vagy az uniós állampolgárság. Emellett beszéltünk az állampolgárság olyan dimenzióiról, mint

Pályázó:
Dél-Alföldi
Regionális
Társadalom-
tudományi
Kutatási
Egyesület
(DARTKE)
Projekt címe:
Az európai
polgárság helyi
perspektívában
Projekt típusa:
városok
hálózatai
Időpont:
2013/2014

A STRONG COMMITMENT TO EUROPE IN 6 ACTS

As part of the project called **European Citizenship from a Local Perspective**, the South Plains Regional Social Science Research Association (DARTKE) organised an international meeting in cooperation with the municipality of Szeged. The programmes organised between 18 October 2013 and 7 September 2014 were attended by, among others, Hungarian, German, Romanian and Serbian experts, who held conferences to discuss such EU issues as the free movement of persons and services, employment security, or what it means to be a European citizen. We asked Gábor Dániel Nagy, Chairman of DARTKE, about the project which involved five countries and cost €145,000.

Which countries joined the project and where did the participants come from?

It was an extensive partnership; we organised six events at five locations, and besides Hungary, the participants came from Serbia, Romania, Poland, Finland, France and Germany. Szeged has over twenty twin towns, out of which we have an active relationship with over ten. We invited the towns with which we keep daily or weekly contact, namely Darmstadt and Łódź, as well as Subotica and Timisoara.

Which generations were represented at the programmes?

Each generation was represented; we sought to address everybody from young to elderly people, and we also had some disadvantaged participants; young and elderly people proved to be the most active ones. The project involved altogether 620 participants, which meant 460 individuals.

The programmes were organised at five locations over a period of almost one year, but there were long breaks between each meeting. What was the reason for this discontinuity?

The varied weather conditions. First we travelled to Łódź in autumn 2013, as we wanted to avoid going there in winter. The next station was Subotica, in December 2013 – it's close enough to Szeged, so we decided it was safe to take the bus. Then this spring we hit the road again, travelled in the summer and paid another two visits in September. We considered it important to ensure comfortable conditions, as these events involved about 100 participants each, so we needed to transport a lot of people.

What events and activities were implemented during the meetings?

On both occasions, we held two conference days when we tackled various EU policies such as employment security, the free movement of persons and services or EU citizenship. Besides, we also discussed such dimensions of citizenship as the documents used for crossing borders or driving, as well as taking employment in other member states, citizens' political involvement and EU elections in the given country – we discussed about 10-12 topics. We did all that in a way that was best adapted to the particular town, and we also invited experts who could share the

Network of towns

a határátlépéshez vagy a gépjárművezetéshez használt okmányok, valamint szó esett a más tagállamban történő munkavállalásról, a polgárok politikai részvételéről és az európai uniós választásról az adott országban – körülbelül 10-12 témakört jártunk körbe. Mindezt úgy, hogy az adott városhoz legjobban passzoljon, illetve olyan szakértőket hívtunk meg, akik abban a témakörben a legrelevánsabb információkat tudták megosztani az érdeklődőkkel, és természetesen velünk is érkeztek olyan szakemberek, akik az egyes témákhoz hozzászóltak.

• Mit emelne ki a projekt legfontosabb eredményeként?

Mindenekelőtt azt, hogy széles körű tapasztalatcserére és a jó gyakorlatok megosztására volt lehetőség. Annak bemutatására, **miként lehet polgárokat úgy választási részvételre ösztönözní, hogy egyben saját indíttatásból, saját ügyek mentén vállaljanak politikai szerepet.** Az európai parlamenti választással kapcsolatos programok pedig egyértelműen hatással tudtak lenni a résztvevőkre és környezetükre: látták, hogy tétje van a szavazásnak és fontos dolgok múlnak rajta.

Emellett fontos az is, hogy a határon túliak itt nagyobb részben románok, és nem romániai magyarok voltak, és szerb részről is ötven-hatvan százalékban szerbek jöttek, nem is beszélve német és lengyel partnereinkről – ez egyértelműen bizonyítja, hogy erős az európai elköteleződés. Az pedig, hogy meghívásunkra egy-egy konferencián tiszteletét tette Nizza és Párma polgármestere, óriási eredmény.

• Mekkora összeggel járult hozzá az Európai Unió a projekt-költségekhez?

Összesen 145 ezer eurót kaptunk a pályázat keretében. Ebből 122 ezer eurót a hat találkozó megszervezésére költöttünk, a koordinációra és a kommunikációra körülbelül 10-12 ezer eurót tudtunk fordítani.

• Milyen pozitív visszajelzések érkeztek a résztvevőktől?

Kiemelték, hogy mindenképpen legyen folytatás, és még több embert vonjunk be a leendő projektekbe. Mindenki nagyon jól érezte magát, azt tapasztaltuk, hogy szívesen ismerkednek egymással az európai polgárok. Ami kifejezetten pozitív élmény, hogy az önkormányzati vezetők is nyitottak voltak a programokra.

• Valóban lehet folytatásra számítani?

Kialakultak olyan kapcsolatok, amelyek esetében biztos lesz folytatás. Egyesületünk, a DARTKE profilja eleve az, hogy számos országban sok szervezettel tartjuk a kapcsolatot, és folyamatosan vannak önkénteseink, akik részt vesznek valamelyik nagy projekt megszervezésében. Rendkívül jó kapcsolatot alakítottunk ki a résztvevőkkel, az időszűg területén például már volt is csere, ami a mi inspirációnkra valósult meg: a temesvári nyugdíjas önkormányzat és a szegedi Senior Center nyugdíjas klub tagjai találkoztak egymással, akik azóta is tartják a kapcsolatot. Amikor kint jártunk, a Senior Center elnöke, id. Boros Gyula jelentős elismerést is kapott a temesvári nyugdíjas önkormányzattól az időszűgért végzett munkájáért. Ez külön büszkesége a projektünknek. •

most relevant pieces of information about the topic with those who were interested, and of course, we also brought along experts who could contribute to certain issues.

What would you highlight as the most important achievement of the project?

First of all, the fact that it provided an opportunity to widely exchange experiences and good practices. It also allowed a demonstration of how citizens can be encouraged to participate in elections, and at the same time, to assume a political role at their own initiative, in their own issues. And as far as the programmes related to the European elections are concerned, they clearly had an impact on the participants and their environment: they could see that votes mattered and important issues were at stake. Another important thing is that the majority of the foreign guests were Romanians, not Hungarians living in Romania, and 50-60% of those coming from Serbia were Serbs, too, let alone our German and Polish partners – which clearly shows a strong European commitment. And the fact that the Mayors of Nice and Parma accepted our invitation to our conferences was a great achievement.

With what amount did the European Union contribute to the project expenses?

Altogether, we received €145.000 within the programme. Of that amount, we spent €122.000 on the organisation of the six meetings, which was a project lasting over one year – we could spend about €10-12 thousand on coordination and communication.

What positive feedback have you received from the participants?

They emphasised that it should be continued and even more people should be involved in future projects. Everybody had a great time; we found that European citizens were interested to get to know each other. It was a very positive experience that the leaders of local governments were also open to the programmes.

Can we really expect the project to continue?

We have established some relationships which are certain to continue. Our Association, DARTKE seeks to keep contact with a number of organisations in several countries, and we have a continuous supply of volunteers involved in the organisation of major projects. We established a very good relationship with the participants; in the field of elderly affairs, for example, we inspired an exchange programme – the members of the pensioners' self-government of Timisoara and the Senior Center pensioners' club of Szeged met and have remained in touch ever since. When we visited Timisoara, the Chairman of Senior Center, Gyula Boros Sr. was even recognised by the pensioners' self-government of Timisoara for his work done in the field of elderly affairs. It's something we are especially proud of. •

DIÁKFILMEK A VÉSZKORSZAKRÓL

A Vitrin projekt

Új, a középiskolai történelemtanításban is alkalmazható módszert vezetett be az Anthropolis Antropológiai Közhasznú Egyesület. A digitális történetmesélés lényege, hogy a tanulók fényképek, tárgyak segítségével személyes élményeiket, családi történeteiket dolgozzák fel úgy, hogy a végeredmény egy másokkal is megosztható kisfilm legyen. A **Vitrin projekt** keretében a holokauszt időszakáról születtek megrázó, megdöbbentő és elgondolkodtató alkotások.

Pályázó:
Anthropolis
Antropológiai
Közhasznú
Egyesület
Projekt címe:
A Soá családi
narratívái –
Vitrin projekt
Projekt típusa:
európai
emlékezet
Időpont: 2012

Olyan oktatási módszert próbált ki és vezetett be az Anthropolis Antropológiai Közhasznú Egyesület az Európai Unió Európa a polgárokért programjának segítségével, ami alternatívát jelenthet a középiskolai történelemtanításban is. A digitális történetmesélés (digital storytelling, DST) technikáját egy különleges, **A Soá családi narratívái – Vitrin projekt** címet viselő kezdeményezés keretében először pedagógusoknak tanították meg, akik aztán egyéni és csoportos munka keretében arra biztatták diákjaikat, hogy

keressenek olyan tárgyakat és azokhoz köthető családi történeteket, anekdotákat, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak a zsidóság második világháborúban elszenvedett tragédiájához. „Akár kellemes, akár nehéz emlékekről van szó, a folyamat végére tisztábban látod, mit is jelentett számodra. Felemelő és megerősítő élmény, ami közelebb visz magadhoz” – állítja a digitális történetmesélés módszerről Máté Barbara tréner, coach.

A feltárt emlékek mellé a tanulók fotókat, képanyagot kerestek, majd egy rövid forgatókönyvet írtak, és digitálisan rögzítették, végül megvágták a történetet. Megrázó, megdöbbentő, elgondolkodtató kisfilmek egyaránt születtek.

MA MÁR TUDJÁK: A FILM BENNÜK VAN

„Az volt a célunk, hogy minél több embert meggyőzzünk: a holokauszt korántsem csupán a zsidóság ügye. Ugyanakkor el akarunk kerülni ennek a tragédiának a hollywoodi stílusú feldolgozását, vagy azt, hogy a gyerekek elsősorban az elhunytakra, elhurcoltakra vonatkozó számokkal tegyék súlyossá a mondanivalójukat. Bár találkoztunk olyan reakciókkal, amelyek szerint nem kellene 'már megint' ezzel a témával foglalkozni, az elért eredmények igazolnak bennünket és igazolják a Vitrin projekt létjogosultságát” – mondta Nagy Balázs, a projektben dolgozó egyik tréner.

Háromnapos tréningek keretében 15 tanárt készítettek fel a digitális történetmesélés módszerének átadására, aminek három fő fázisa a gyerekek ösztönzése a számukra fontos történetek

European
remembrance

STUDENTS' MOVIES ABOUT THE HOLOCAUST

The Vitrine Project

Anthropolis Anthropological Public Benefit Association has introduced a new method, suitable for use in secondary school history education. The method of digital storytelling encourages students to use photos and objects to present their personal experiences and family stories in short movies which can be shared with others. Within the framework of the Vitrine project, shocking, astounding and thought-provoking works were created.

With support from the EU's 'Europe for Citizens' programme, Anthropolis Anthropological Public Benefit Association tested and introduced a new educational method which can provide an alternative in secondary school history education. As part of the initiative called 'The Family Narratives of the Soá – The Vitrine Project', the technique of digital storytelling (DST) was first taught to teachers, who then encouraged their students to conduct individual and group work and look for objects and related family stories and anecdotes which can in any way be linked to the sufferings of the Jewish people during World War II.

Be it either pleasant or tragic memories, by the end of the process it will be clearer what they meant to you. *'It's an uplifting*

and reinforcing experience which brings you closer to yourself', says trainer and coach Barbara Máté, talking about the method of digital storytelling.

Students searched for photos and other visual materials to illustrate the memories uncovered, wrote a short script, and then they digitally recorded and edited the story. Shocking, astounding and thought-provoking short movies were equally created.

NOW THEY KNOW: THE MOVIE IS IN THEM

'We sought to convince as many people as possible that the Holocaust is by no means an issue which only affected the Jews. At the same time, we wanted to avoid a Hollywood-style account of this tragedy or students concentrating primarily on the numbers of the dead and departed to make their point emphatic. Although we received some responses that we shouldn't 'yet again' tackle this issue, our achievements have confirmed us and justified the Vitrine Project', says trainer Balázs Nagy.

In the form of 3-day training sessions, 15 teachers were prepared to transfer the method of digital storytelling, the three main stages of which are encouraging children to find stories that are

megtalálására, azok saját szavaikkal, illusztrációkkal való elmeséltetése és a megosztás – akár szűk családi, iskolai körben, akár az interneten a széles nyilvánossággal.

Az egyik részt vevő pedagógus beszámolója szerint az ő 12 önkéntes diákból álló csoportjában eleinte csak lassan jöttek a történetek és a tárgyak, a gyerekek sokszor elbizonytalanodtak, mondataik megbicsaklottak, húzták az időt. Egészen addig, amíg a Rumbach Sebestyén utcai zsinagógában tett látogatás alkalmával nem találkoztak egy fiatal rabbival, aki közvetlen stílusával gyorsan áttörte azokat a falakat, amiket a diákok önmaguk és a téma köré felhúztak. A tanulók bírálni kezdték a holokauszttal való szembe nem nézés gyakorlatát, és gyorsan megszületett az első kisfilm, amit sorozatban követett a többi. Ma már tudják, hogy a film bennük van, és azt is: a válaszok helyett olykor bőven elég, ha a kérdéseket keresik.

A MÓDSZER

A Vitrin projekt során összesen 64 digitális kisfilm született – ezek közül 36 publikus, megtekinthető a **vitrinmesek.hu** címen is –, a módszert elsajátító tanárok pedig újabb és újabb évfolyamokat taníthatnak meg a DST technikájára. Tucatnyi pedagógus részletes élménybeszámolóval szolgált a projekt megvalósítóinak, és a Vitrint akadémiai érdeklődés is

kísérte többek között az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) és a Central European University (CEU) részéről. DVD formájában módszertani kiadvány is született a projekttel kapcsolatos tapasztalatokról.

„A DST nem csak a nyelvi, szociális és digitális kompetenciafejlesztés kiváló módszere, de egyéni igényekhez igazítható, ráadásul a 10-18 éves fiatalok érdeklődési köréhez közel álló eszközöket és nyelvet használ” – hívta fel a figyelmet Nagy Balázs. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a diákok megtanultak a korlátozott terjedelemben igazodva fogalmazni (a DST esetében ez szóban 1,5–2,2 perc, írásban pedig 180–320 szó), és nagyon rövid idő alatt elsajátították a számítógépes vágóprogram használatát is, amiből később szabadidejükben – vagy akár a pályaválasztáskor – is profitálhatnak.

„Bízunk benne, hogy a módszertant egyre több iskola veszi majd át és teszi képzése részévé” – tette hozzá Nagy Balázs.

EURÓPA A POLGÁROKÉRT

A Vitrin projekt az Európai Unió támogatásával, az Európa a polgárokért program keretében valósult meg, amelynek célja, hogy ösztönözze a polgárok aktív részvételét a közös Európa építésében.

A Vitrin projekt célcsoportjában a 10 és 18 év közötti diákok és tanáraik tartoztak, a cél pedig az volt, hogy a kutatómunkára mind a zsidó, mind a nem zsidó származású családok gyermekeit ösztönözzék.

A digitális történetmesélés módszerének lényege, hogy a tanulók fényképek, tárgyak segítségével személyes élményeiket, családi történeteiket dolgozzák fel úgy, hogy a végeredmény egy saját hanggal kísért, adathordozók (DVD-k, CD-k) révén vagy az interneten a közösségi oldalak vagy a YouTube segítségével megosztható kisfilm legyen.

A megvalósításban az Anthropolis Antropológiai Közhasznú Egyesület partnere volt a zsidó kultúra ápolása és az emlékezés iránt elkötelezett Lindenfeld Partners, valamint az Egységes Magyar Izraelita Hitközség (EMIH). •

important to them, to present them through their own words and illustrations, and to share them – either only with their families and schools, or with the broader public through the Internet.

One of the teachers involved reported that in her group, consisting of 12 volunteering students, the stories and objects only appeared slowly at first; the children often became uncertain, their sentences faltered, they halted. But only until they visited the synagogue in Rumbach Sebestyén Street and met a young rabbi, whose friendly, informal personality quickly broke through the walls which the student built around themselves and the topic. The students began to criticise the practice of ignoring the Holocaust, and soon the first short movie was born, followed by more and more. Now they know that the movies are in them, and also that instead of answers, sometimes it's enough to seek questions.

THE METHOD

Altogether 64 short digital movies were made in the Vitrine project, 36 of which are publicly available at www.vitrinmesek.hu, and the teachers trained to use the method can teach the DST technique to newer and newer classes. Dozens of teachers gave the project implementers detailed accounts, and the Vitrine also attracted academic interest from, among others, Eötvös Loránd University (ELTE) and Central European University (CEU). The experiences gained in the project have also been published in the form of a methodological DVD.

“Not only is DST an excellent method to develop language, social and digital competences, but it can also be adapted to individual needs, and it also uses tools and a language which are close to the interests of students between the ages of 10-18”,

Balázs Nagy pointed out. Experiences have so far shown that the students have learnt to adapt their wording to the limited length (which, in the case of DST, is 1.5-2.3 minutes orally and 180-320 words in writing), and they also learnt to use the editing software very quickly, which they can later benefit from, either in their spare time or when choosing a career.

“We are confident that more and more schools will adopt the methodology and make it part of their curriculum”, Balázs Nagy added.

EUROPE FOR CITIZENS

‘Family Narratives of the Soá – the Vitrine Project’ was supported by the ‘Europe for Citizens’ programme of the European Union, aiming to encourage citizens’ active involvement in building a common Europe.

The target group of the Vitrine project involved students between the ages of 10 and 18, as well as their teachers, and it sought to encourage children of both Jewish and non-Jewish families to conduct research in the topic.

Digital storytelling means that students rely on photos and objects to present their personal experiences and family stories in short movies, dubbed by the students themselves, which can be shared via data carriers (DVD, CD) or on the Internet, through social media sites or YouTube.

Anthropolis Anthropological Public Benefit Association implemented the project in cooperation with Lindenfeld Partners, committed to the preservation of Jewish culture and to remembrance, and the Unified Hungarian Israelite Community (EMIH). •

Az interjúkat készítették: Frank Nóra (8. o.), Ugródsy Márton (4., 18. o.),
Szijjártó Anita (12., 26. o.) és Willin-Tóth Kornélia (22., 30. o.)

Szerkesztő: Frank Nóra

Fordította: Födő Sándor

Kiadványszerkesztő: Vilimi Kata

Kiadja: Tempus Közalapítvány

A kiadásért felel: Tordai Péter, igazgató

Nyomdai kivitelezés: D-PLUS Nyomda, 2014.

Kiadványunk megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma
és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban megjelentek nem szükségszerűen tükrözik
az Európai Bizottság álláspontját.

ISBN 978-615-5319-20-4

További információ:

europaapolgarokert.hu

eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

email: info@tpf.hu

telefon: 06 1 • 237 • 1300

Tempus Közalapítvány

1071 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

infóvonal: 061 • 237 • 1320

e-mail: info@tpf.hu

www.tka.hu

